

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

De nasjonale forskningsetiske komiteene
Kongens gate 14
0153 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/4886-12

21. desember 2021

Statsbudsjettet for 2022 - Tildelingsbrev for De nasjonale forskningsetiske komiteene

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2022 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK). Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument, og gir en overordnet, men ikke uttømmende, oversikt over FEKs oppgaver. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2022.

Tildelingsbrevet skal publiseres på forvaltningsorganets nettsider så snart det er mottatt, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2022 består av følgende deler:

Tildelingsbrev for De nasjonale forskningsetiske komiteene	1
1. Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2. Mål, styringsparametere og risikovurderinger	3
3. Tildeling	4
4. Andre forutsetninger og krav	5
5. Rapportering og resultatoppfølging	7

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Zheng Ørvim Yuan
22 24 75 94

1. Regjeringens prioriteringer og forventninger

Kunnskapsdepartementet (KD) har fastsatt følgende visjon som er presentert i Prop. 1 S (2021–2022):

- Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge.

Visjonen danner grunnlaget for tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Målene ligger til grunn for kunnskapspolitikken. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å realisere visjonen og nå målene. Det fordrer også godt samspill mellom virksomhetene og at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

Forskning, utdanning og innovasjon av høy kvalitet er viktig for at Norge skal hevde seg internasjonalt og nå de ambisiøse bærekraftsmålene. Godt internasjonalt samarbeid er avgjørende for å møte de globale samfunnsutfordringene. Universitetene, høyskolene og forskningsinstituttene, samt andre virksomheter knyttet til høyere utdanning, er i tett samarbeid med andre sektorer, sentrale i arbeidet med å ruste hele landet for en bærekraftig framtid, og skape morgendagens grønne arbeidsplasser.

De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK) har en viktig rolle å fylle som rådgiver for forskningsmiljøene i det forskningsetiske arbeidet.

KD viser til Dokument 1 (2021–2022) der Riksrevisjonen påpeker at de statlige universitetene og høyskolene ikke har etablert systemer som legger til rette for at alle ansatte som arbeider med forskning, får tilstrekkelig opplæring. Institusjonene har heller ikke gode nok systemer for å sikre at mulige brudd på anerkjente forskningsetiske normer blir oppdaget, behandlet og rapportert. Riksrevisjonen påpeker videre at det kan være ulike oppfatninger av hva som er nødvendig opplæring og god forskningsetikk.

Departementet forventer at FEK har kontakt med institusjonene og andre forskningsmiljøer for å bidra til at de både får på plass systemer for godt forskningsetisk arbeid, herunder opplæring, og bidrar til nødvendige drøftinger av hva som er god forskningsetikk. Granskingsutvalget bes om å vurdere om det er behov for endringer i veileder for institusjonenes innrapporteringer.

Departementet vil drøfte resultatene av Riksrevisjonens undersøkelse med FEK i etatsstyringsmøtet, og vurdere hvordan disse kan og bør følges opp i virksomheten.

2. Mål, styringsparametere og risikovurderinger

2.1 FEKs samfunnsoppdrag og organisering

De nasjonale forskningsetiske komiteene er det viktigste fagorganet for forskningsetikk. Det skal bidra til at forskning i offentlig og privat regi skjer i henhold til anerkjente forskningsetiske normer. FEK er et forvaltningsorgan for forskningsetiske spørsmål på alle fagområder, og omfatter de nasjonale komiteer for henholdsvis medisin og helsefag, samfunnsvitenskap og humaniora, og naturvitenskap og teknologi og utvalg som er opprettet med hjemmel i forskningsetikkloven, foruten administrasjonen som også er sekretariat for komiteer og utvalg. Komiteene og utvalgene er faglig uavhengige, jf. forskningsetikkloven § 3.

2.2 Mål

Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende samfunns mål for FEK:

Etisk god og ansvarlig forskning

Mål på brukereffektnivå:

1. Forskere og forskningsinstitusjoner fremmer etisk god og ansvarlig forskning
2. Andre aktører tar hensyn til forskningsetikk i sitt arbeid
3. Samfunnet har tillit til forskning

Mål 1 skal ha særlig prioritet. Forskningsetikkloven av 2017 lovfester forskeres og forskningsinstitusjoners ansvar for forskningsetikk. En prioritert oppgave for FEK er å støtte forskere og forskningsinstitusjoner gjennom veiledning og annet arbeid. God dialog med institusjonene er viktig for å sikre at FEK bidrar på en måte som er mest mulig til nytte for institusjonene.

FEK skal prioritere å styrke samarbeidet mellom komiteene/utvalget og mellom komiteene/utvalget og administrasjonen. Dette er viktig både for kvalitet i arbeidet, for tilrettelegging for institusjonenes ansvar og for god og effektiv ressursbruk.

Styringsparametere

1. Forskningsetiske retningslinjer skal til enhver tid være gode verktøy for å fremme god og ansvarlig forskning
2. FEK oppfattes som en ressurs for forskningsinstitusjonene i deres arbeid med å fremme god og ansvarlig forskning

Vi ber i tillegg om at følgende informasjon tas inn i årlige rapporter (se pkt. 5.1):

- Saksbehandlingstid for klagesaker i Den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag (NEM),

Det er opp til FEK å inkludere andre relevante vurderinger og resultater og å vurdere bruk av hhv kvalitative og kvantitative parametere.

2.3 Risikovurdering

Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring. FEK skal gjøre selvstendige vurderinger av risiko for avvik i måloppnåelsen. I tråd med dette skal FEK kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet. I årsrapporten og etatsstyringsmøtet skal FEK redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

3. Tildeling

3.1 Tildeling for 2022

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2022, vedtok Stortinget bevilgninger for FEK, jf. Innst. 12 S (2021 – 2022), Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Prop. 1 S (2021 – 2022). Kunnskapsdepartementet stiller med dette følgende midler til disposisjon for FEK:

Kap. 284 De nasjonale forskningsetiske komiteene

Post	Betegnelse	Beløp i kr
01	Driftsutgifter	19 823 000

Tildelingen skal dekke drift av virksomheten.

Det er lagt til grunn en prisjustering på 2,2 pst. og en reduksjon på 0,5 pst. som følge av reformen for avbyråkratisering og effektivisering.

FEK er bruttobudsjettet og inngår i nettoordningen for merverdiavgift, og bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

Helårvirkning av lønnsoppgjøret for 2021 er lagt inn i statsbudsjettet for 2022, mens bevilgning for lønnsregulering i 2022 behandles som egen sak i Stortinget etter lønnsoppgjøret våren 2022. Departementet sender eventuelt supplerende tildelingsbrev om dette i oktober/november 2022.

Kunnskapsdepartementet gjør oppmerksom på at det kan komme oppdragsbrev fra departementet i 2022 som kan påvirke virksomheten. For ev. oppdrag fra andre statlige virksomheter bør kostnadsdekning gjennomføres ved bruk av belastningsfullmakt. Slike oppdrag skal også omfattes av den ordinære rapporteringen til departementet.

3.2 Kontroll

Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlene blir brukt etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet og lov om Riksrevisjonen § 12.

3.3 Fullmakter

Vi viser til bevilgningsreglementet, reglement for økonomistyring i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten og virksomhets- og økonomiinstruks for De nasjonale forskningsetiske komiteene.

Stortinget har gitt FEK fullmakter som kan fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrative fullmakter til virksomheten. Kunnskapsdepartementet delegerer for budsjettåret 2022 FEK fullmakt til å:

- nettoføre ved utskifting av utstyr, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kredit på kap. 284, post 01 med inntil fem prosent av bevilgningen på denne posten
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå forhandle husleieavtaler som varer utover budsjettåret, med det forbeholdet at departementet skal godkjenne avtalen før den inngås
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå inngå avtaler om tjenestekjøp til den ordinære driften utover budsjettåret

Fullmaktene må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110. FEK har fullmakt til å føre forberedende forhandlinger i virksomheten ved forhandlinger etter hovedtariffavtalen og ansvaret for de endelige forhandlingene.

Virksomheten har ikke anledning til å forskuttere bruk av neste års tildeling eller bruke andre merinntekter enn refusjonsinntektene nevnt overfor uten at dette på forhånd er godkjent av departementet.

4. Andre forutsetninger og krav

4.1 Regjeringens fellestiltak

Effektivisere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departementet og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal FEK arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. FEK skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg, der antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. FEK skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten for 2022 skal FEK rapportere følgende:

Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

4.2 KDs føringer

Samfunnssikkerhet og beredskap (SOB) og sikkerhet etter sikkerhetsloven

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet i Kunnskapsdepartementets sektor (revidert i 2021) skal ligge til grunn for arbeidet med sikkerhet, herunder samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet og informasjonssikkerhet og personvern. Med et skjerpet digitalt risikobilde forutsettes det at institusjonene holder seg oppdatert om risiko- og trusselvurderinger fra de nasjonale etterretnings- og sikkerhetstjenestene.

Policy for informasjonssikkerhet og personvern skal ligge til grunn for FEK arbeid innen disse forvaltningsområdene. Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) har ansvaret for å følge opp etterlevelsen av policyen. FEK skal følge opp de anbefalinger som HK-dir gir for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern. Departementet har gitt HK-dir tilbakemelding om at vi ser alvorlig på at mange virksomheter fortsatt ikke har tilfredsstillende kontinuitets- og beredskapsplaner for å håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser, og har bedt direktoratet følge opp dette.

FEK skal i årsrapporten for 2022 rapportere om følgende:

1. Når reviderte FEK sist sin risiko- og sårbarhets(ROS)-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
2. Når reviderte FEK sist sitt krise- og beredskapsplanverk? Beskriv kort hva planverket omfatter.
3. Når gjennomførte FEK sist kriseøvelse? Beskriv kort de viktigste læringspunktene fra evalueringen av øvelsen.

Med hensyn til nasjonal sikkerhet rapporterer virksomhetene årlig på status for sikkerhetstilstanden til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM).

Håndtering av covid-19-pandemien

FEK bør fortsette å evaluere egen håndtering av covid-19-pandemien og påse at læringspunkter fra evalueringen følges opp. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)s mal for evaluering av covid-19 kan gi inspirasjon til arbeidet. FEK skal i årsrapporten for 2022 orientere kort om hvordan evalueringen ble gjennomført og de viktigste læringspunktene.

5. Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

Årsrapport for 2022 skal sendes til postmottak@kd.dep.no innen 15. mars 2023, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) ved HK-dir (dbh@hkdir.no). Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på FEKs nettside innen 1. mai, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.3. FEK skal også publisere Riksrevisjonens revisjonsberetning som et tillegg til årsregnskapet.

Årsrapporten skal gi en samlet vurdering av FEKs måloppnåelse og ressursbruk, med særlig omtale av samfunns- og brukermål og styringsparametere omtalt i dette tildelingsbrevet. Det forventes at FEK selv velger ytterligere informasjon som de mener er relevant for å belyse måloppnåelsen. Vi ber om at FEK vurderer egne resultater, sentrale utfordringer og hvordan FEK skal jobbe strategisk med å håndtere sine utfordringer for å bedre måloppnåelsen. Årsrapporten bør vektlegge strategiske vurderinger som gir et tydelig bilde av FEKs måloppnåelse, hovedutfordringer og prioriteringer, og i mindre grad legge vekt på aktivitetsbeskrivelse.

Rapporten skal gi grunnlag for departementets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2023. Årsrapporten må også omfatte annen relevant informasjon av betydning for departementets styring.

Årsrapporten skal ha følgende struktur, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 1.6.1:

- I. Direktørs beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidutsikter
- VI. Årsregnskap

Vi viser for øvrig til [veiledning](#) fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) om utarbeidelse av årsrapport.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Virksomheten skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området.

Forskrift til forskningsetikkloven ble fastsatt 5. mars 2018. § 8 fastsetter at de tre nasjonale etikkomiteene og Granskingsutvalget innen utgangen av mars hvert år skal avgi en offentlig årsmelding om sin virksomhet. Vi ber om at en kopi sendes departementet.

FEK skal rapportere data til DBH ved HK-dir. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på [HK-dirs nettsider](#).

FEK skal avlegge delårsregnskap og årsregnskap for 2022. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som vil gjelde for delårsregnskapene og årsregnskapet. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-10/2021 om rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet for 2022.

5.2 Satsingsforslag for 2024

FEK skal utarbeide eventuelle satsingsforslag. Frist for innsendelse av satsingsforslag for 2024 er 1. november 2022. Forslagene sendes til postmottak@kd.dep.no.

5.3 Styringsdialogen i 2022

Det årlige etatsstyringsmøtet skal være en strategisk dialog mellom departementet og FEK om virksomhetens utvikling. Sentrale temaer vil være FEKs resultater for 2021, ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer fremover.

Departementet inviterer med dette FEK til etatsstyringsmøte i 2022. Etatsstyringsmøtet er berammet til **25. mai 2021 kl. 11.00 – 13.00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18 i Oslo forutsatt at smittesituasjonen tillater det. Vi ber om tilbakemelding om hvem som skal delta, senest tre uker før møtedato.

FEK bes om å melde inn strategisk viktige saker til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av *Årsrapport 2021* **15. mars 2022**.

Departementet sender ut dagsorden i god tid før møtet. FEK får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av *Årsrapport 2021*, årsmelding fra de tre nasjonale etikkomiteene og Granskingsutvalget, resultatrapporteringen til DBH ved HK-dir og dialogen i etatsstyringsmøtet.

5.4 Frister

Tidsfrist	Tema	Kilde
Desember 2021	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2022 og andre føringer	Tildelingsbrev fra KD for 2022
10. februar 2022	Årsregnskap for 2021 til DBH ved HK-dir	Brev om regnskap for 2021
15. mars 2022	Årsrapport 2021 og melde inn ev. saker til etatsstyringsmøtet til KD	Tildelingsbrev for 2021 og 2022
1. juni 2022	Regnskap per 1. tertial 2022	Eget brev fra KD i 2022
25. mai 2022	Etatsstyringsmøte 2022	Tildelingsbrev for 2022
Juni 2022	Tilbakemeldingsbrev	Brev fra KD
1. oktober 2022	Regnskap per 2. tertial 2022	Eget brev fra departementet i 2022
Oktober 2022	Mål og foreløpig budsjetttramme for 2023	Prop. 1 S (2022-2023)

1. november 2022	Satsingsforslag for 2024 fra virksomheten til KD	
Desember 2022	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2022 og andre føringer	Tildelingsbrev for 2023

Departementet tar forbehold om at det i løpet av året kan bli endringer av frister for de enkelte innspillene. Eventuelle endringer vil bli meddelt skriftlig. Dersom virksomheten ikke kan overholde de fristene som er satt, må departementet varsles i god tid før fristen går ut.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sidsel Aarnæs Arbo (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen